

Optimising work environments

AANDACHT VOOR WELZIJN TIJDENS INGRIJPENDE
ORGANISATIEVERANDERINGEN EN DE ROL VAN
COMMUNICATIE

Ruth Luyckx | Preventieadviseur psychosociale aspecten Groep IDEWE

VERWACHTINGEN?
VRAGEN

Op welke vraag zou u tijdens deze sessie
zeker een antwoord willen krijgen?

INHOUD VAN DEZE SESSIE

AGENDA

1. Impact van verandering op welzijn

- Welke veranderingen?
- Impact op welzijn van werknemers
- Verklarende mechanismen

2. Belang van communicatie

- Succesvol veranderen
- Communicatie als hulpmiddel
- Ervaren gebrek aan informatie voedt geruchten
- Best practices

3. Reflectie

3

HET BELANG VAN WERK

WAAROM IS WERK BELANGRIJK VOOR MENSEN ?

4

EEN OPWARMERTJE
STELLINGEN

WAAR OF NIET WAAR

Een beetje jobonzekerheid doet medewerkers beter presteren.

EEN OPWARMERTJE
STELLINGEN

WAAR OF NIET WAAR

Als werkgever kan je beter niet communiceren als je nog geen informatie met zekerheid kan geven.

EEN OPWARMERTJE
STELLINGEN

WAAR OF NIET WAAR

In tijden van herstructurering is de parking leeg om 17u15.

EEN OPWARMERTJE
STELLINGEN

WAAR OF NIET WAAR

Veranderingen in organisaties geven leeropportunities in de job.

WELKE VERANDERINGEN?

FOCUS VAN PRESENTATIE

- **Top-down:** geïnitieerd door de werkgever
- **Types:**
  - **Taak**gerelateerd veranderingen
  - **Proces**gerelateerd veranderingen
  - **Structuur**gerelateerde veranderingen / herstructurering
- **Doel**
  - Directe financiële baten
  - MAAR... impact op werknemers vaak vergeten

IMPACT OP WELZIJN VAN WERKNEMERS

GEVOLGEN

- Stressklachten, verhoogd risico op burnout, angst- en depressieve klachten, stressgerelateerd medicatiegebruik
- Daling van jobtevredenheid, daling van organisatiebetrokkenheid
- Meer absentieïsme, slechtere prestaties, meer verloop
  - ⓘ Beste werknemers vertrekken vaak het eerst, want grotere inzetbaarheid op externe arbeidsmarkt

IMPACT OP WELZIJN VAN WERKNEMERS

PARKING OM 17U15 VOOR & NA EEN FUSIE

IMPACT OP WELZIJN VAN WERKNEMERS

ENKELE STUDIES

- **Studie 1:** Moore, Grunberg, & Greenberg (2004) "Repeated downsizing contact"
  - Groter aantal confrontaties met ontslagen (direct én indirect)
    - meer verloopintentie, depressieve klachten en fysieke gezondheidsklachten
  - Geen resistentie bij herhaaldelijk "lay-off" contact
- **Studie 2:** Dahl (2011) "Organizational change and employee stress"
  - Zowel grootte als reikwijdte van veranderingen verhoogden de kans op voorgeschreven stress-gerelateerde medicatie

VERKLARENDE MECHANISMEN

VERKLARENDE MECHANISMEN

ENKELE STUDIES

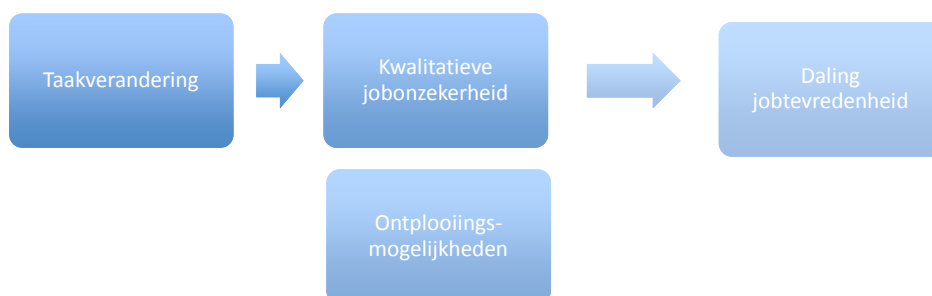
- Studie 1: Baillien, Griep, Vander Elst, & De Witte (2016) "The relationship between organisational change and being a workplace bully: A three-wave longitudinal study"

VERKLARENDE MECHANISMEN

ENKELE STUDIES

- Studie 2: Nikolova, Vander Elst, et al. (2017). "Why Task Changes can have Positive as well as Negative Effects on Employee Satisfaction."

LEREN VANUIT EIGEN VERANDERINGEN:

Denk aan een verandering op het werk/privé...

- Hoe hebt U gereageerd ?
- Wat heeft U geholpen om met deze verandering om te gaan ?
- Welke acties heeft U ondernomen ?
- Wat zou je opnieuw doen ?
- Wat zou je niet meer doen ?
- Wat zou je anderen aanraden ?

SUCCESVOL VERANDEREN

ZORG DRAGEN

- Zorg dragen voor de medewerker tijdens de verandering
  - Goede informatie
  - Inspraak
  - Employability
  - Opleiding
  - Functieverrijking
  - Jobrotatie
- Diversiteitsaanpak
- Investeren in een gezond psychosociaal klimaat
  - Is de weg naar vertrouwenspersoon/PAPS gekend?
  - Voert men psychosociale risico-analyse uit met verbeteracties?
  - Eventueel medische check-up bij arbeidsgeneesheer verhogen
- Ondersteunende cultuur van leiding geven

COMMUNICATIE ALS HULPMIDDEL

FUSIE VAN TWEE PRODUCTIEBEDRIJVEN

Studie: Schweiger & Denisi (1991) "Communication with employees following a merger: A longitudinal field experiment"

Vestiging 1 (75 wns)

- Beknopte brief CEO
- Programma met realistische communicatie

Vestiging 2 (72 wns)

- Beknopte brief CEO

COMMUNICATIE ALS HULPMIDDEL

PROGRAMMA MET REALISTISCHE COMMUNICATIE

Visie:

- Frequente, eerlijke en relevante informatie over de fusie
- Werknemers fair behandelen
- Vragen en bezorgdheden van werknemers zo goed mogelijk beantwoorden

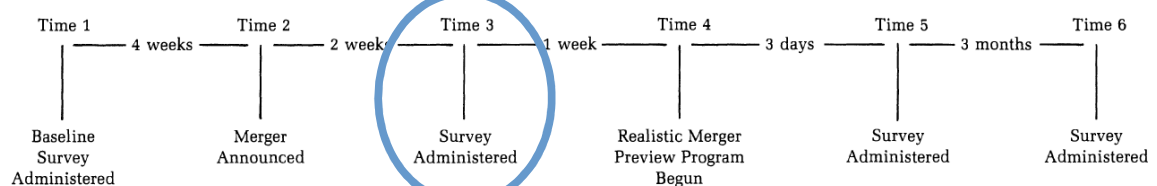
4 communicatiekanalen:

- **Krant** met nieuws over de fusie: specifieke veranderingen en antwoorden op vragen van werknemers, 2 keer per maand
- **Telefoonlijn** met personeelsmanager, die geïnformeerd werd door 'vice president of human resources'
- Per afdeling **wekelijkse meeting** van vestigingsmanager met alle leidinggevenden en werknemers
- **Persoonlijke afspraak** met vestigingsmanager

COMMUNICATIE ALS HULPMIDDEL

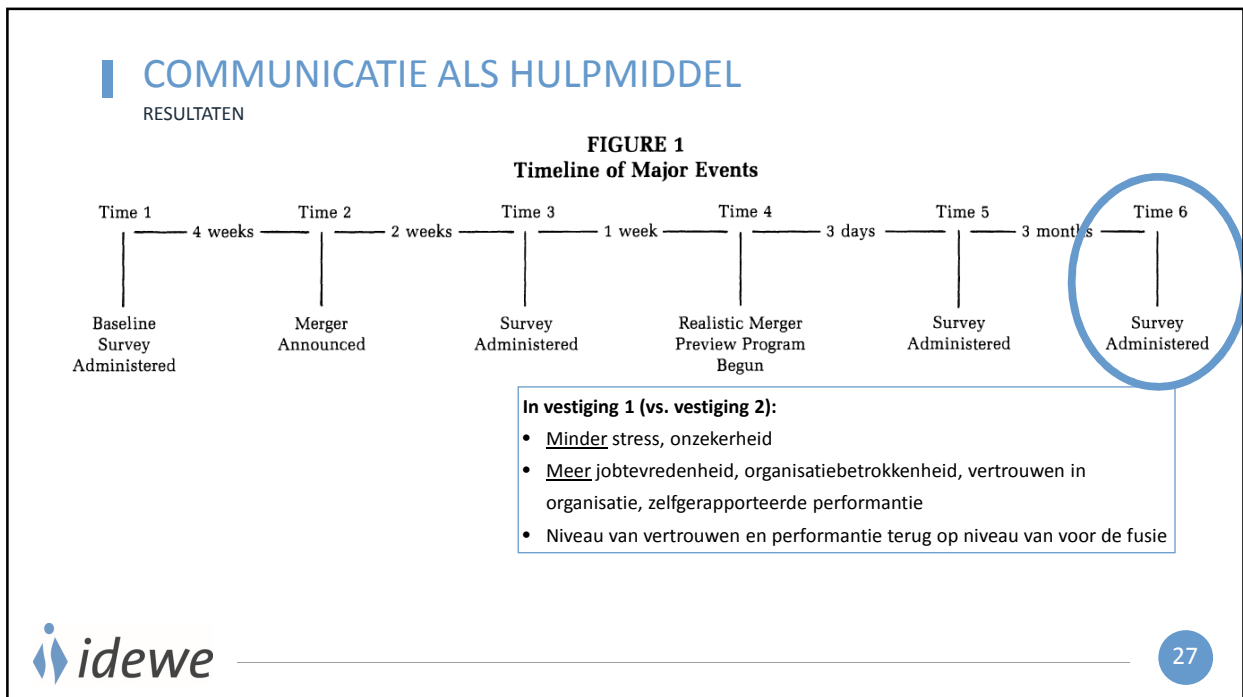
RESULTATEN

FIGURE 1
Timeline of Major Events

In beide vestigingen:

- Meer stress, onzekerheid, absenteïsme
- Minder jobtevredenheid, organisatiebetrokkenheid, vertrouwen in organisatie
- Geen verandering in zelfgerapporteerde prestatie

BEST PRACTICES

SCHWEIGER & DENISI, 1991; DIFONZO & BORDIA (1998)

1. Realistische communicatie:

- Wat is geweten?
- Wat is niet geweten en waarom niet?

2. Aansluitend bij bezorgdheden van werknemers:

- Ontslagen
- Veranderingen in pensioenen, lonen, ...
- Werkregels, jobinhoud, werklocatie, ...
- ... (zie verklarende mechanismen)

+ Ruimte voor vragen van de werknemers!

3. Zo snel en frequent mogelijk, want gevaar van geruchtenmolen!

4. Investeer in een open en collectief planningsproces

BEST PRACTICES: DE LEIDINGGEVENDE

HOE KUNNEN MANAGERS HEN ONDERSTEUNEN?

Leidinggevend: nood aan

- Tijdige en correcte informatie
- Ondersteuning in 'verandertaken':
  - Hoe weerstandsvergadering leiden ?
  - Slecht nieuws brengen ?
  - Motiveren ondanks onzekerheid ?
  - (Stress)signalen oppikken van medewerkers ?

Managers: aandacht voor

- Speciale aandacht voor informatie aan leidinggevende met 'codes' en 'praktische wegwijzer'
- Vorming/coaching inzake verandertaken
- Ervaringsuitwisseling tussen leidinggevend

BESPREEK IN GROEP DE VOLGENDE 3 VRAGEN.

POSTERSESSIE

1. Welke good practices zijn momenteel al aanwezig in de organisatie?
2. Waar lopen we nog op vast?
3. Concrete acties die we nog zouden kunnen implementeren zijn...

“Poster-sessie”: voorstelling van de posters aan de rest van de groep

KNOWLEDGE, INFORMATION & RESEARCH CENTER

Email Website

info@idewe.be www.idewe.be

info@ibeve.be www.ibeve.be

Ruth Luyckx

Preventieadviseur psychosociale aspecten

Ruth.luyckx@idewe.be

Telefoon 015/28 00 50